

Nr 128 (12152)

Z Wilna Stojan Ganiew udał
się do Tallinna. (ELTA)

NAJBLIŻSZE PODRÓŻE PAPIEŻA

W Watykanie opublikowano oficjalny program podróży papieża Jana Pawła II na Jamajkę, do Jukatania (Meksyk) i do Denver (USA). Odwiedzając to ostatnie miasto 12 sierpnia papież złoży „wizytę kurtuazyjną” prezydentowi USA Billowi Clintonowi.

Program tej kolejnej, 60. zagranicznej podróży duszpasterkiej Ojca Świętego jest bardzo bogaty i napięty, co — zdaniem AFP — potwierdza, iż stan zdrowia papieża jest zadowalający.

Sierpniowa podróż papieża wiąże się ze Światowym Dniem Młodzieży, którego obchody odbędą się 15 sierpnia w stolicy amerykańskiego stanu Colorado, Denver. W trakcie tej podróży, która potrwa od 9 do 16 sierpnia, papież spotka się z przedstawicielami władz trzech odwiedzanych państw, wygłosi około 20 przemówień i homilii, odprawi pięć Mszy św. i będzie przewodniczył pięciu ceremoniom religijnym.

Papież wygłosi m.in. oczekiwane

Okno na świat

Z DONIESIEN PAP

ne z dużym zainteresowaniem przemówienie do indiańskich plemion obu Ameryk 11 sierpnia oraz spotka się z przedstawicielami Indian w sanktuarium maryjnym Izamal w Jukatanie. 12 sierpnia w Meridzie, stolicy tego regionu, odprawi Mszę św. w intencji wszystkich indiańskich plemion kontynentu amerykańskiego.

Do Denver Ojciec Święty przybędzie tego samego dnia po południu. Po rozmowie z prezydentem Bilem Clintonem na Uniwersytecie Regis, papież spotka się z kilkusetkami tysięcy młodziaków z całego świata na wielkim stadionie w Denver.

W Watykanie zakomunikowano również, że 4–10 września Jan Paweł II złoży wizyty na Litwie, Łotwie i w Estonii. Na trasie papieskiej podróży znajdują się m.in. Wilno, Kowno, Szawle, Ryga i Tallinn.

BRZEZIŃSKI ZGADZA SIĘ Z SUCHOCKĄ CO DO POLITYKI ZACHODU

„Zgadza się z premier Han-
ną Suchocką” — powiedział
prof. Zbigniew Brzeziński, za-
pamiętany w poniedziałek wieczorem
przez PAP o stwierdzenie szef-
owej polskiego rządu, iż Za-
chód nie zdołał dotąd opracować
spójnej strategii stosunków z
państwami Europy Środkowej.

Zdaniem Zbigniewa Brzezińskiego, Zachód nie wypracował
też strategii zaspokajającej po-
trzeby bezpieczeństwa demo-
kratyzujących się państw postko-
munistycznych. „Trzeba myśleć
poważnie o włączeniu Europy
Środkowej do NATO” — powie-
dział on, będzie to „proces spo-
tniowy”, lecz obejmujący „nie
wszystkie od razu” państwa re-
gionu. Proces ten, jego zdaniem,
zależy od „stabilności politycz-
nej” wchodzących w grę
państw, jak również od tego,
czy swym wejściem do NATO
nie wnioszą do Sojuszu
swoich sporów etnicznych.

Brzeziński zarysował w swym
odczytzie szeroka panoramę sy-
tuacji „światowej”. Stwierdził, że
wbrew „szpasmowi nadziei” po
erze konfrontacji z czasów zim-
nej wojny nie nastąpił „nowy
ład światowy” prezydenta Geo-
rge’a Busha, ale „nowe światło
we zamieszaniu” (global tur-
moil). Zwycięstwo zachodniej li-
beralnej demokracji — nad to-
talitaryzmem odsoniło „jej lu-
ki”. Globalizacja gospodarki nie
towarzyszy globalizacji polityki,
lecz jej „fragmentaryzacja”.

Gospodarcze jednocześnie się
Europy będzie się posuwało
„bez większych przeszkód”,
wkrótce, do EWG przyłączy się
państwa EFTA. Trudniej nastę-
pować będą postępy w politycz-
nym jednoczeniu się Europy i
będą one zależeć od „współpra-
cy francusko-niemieckiej”. Nie-
co później w EWG znajdą się
Czechy, Węgry i Polska.

DOWÓDCY ZWASNIONYCH STRON SPOTKAJĄ SIĘ W SARAJEWIE

Dowodcy wojskowi bośniac-
kich Serbów, Muzułmanów i
Chorwatów spotkają się we wtorek
na sarajewskim lotnisku,
aby omówić sprawy demilitary-
zacji Sarajewa i utworzenia stref
bezpieczeństwa w Bośni i Her-
cegowinie — poinformowała w
poniedziałek wieczorem agencja
bośniackich Serbów SRNA.

Spotkanie zorganizowało do-
wództwo sił pokojowych ONZ
w Bośni. Według serbskiej a-
gencji, wezmą w nim udział o-
becny i były dowódca wojsk
ONZ w BiH, generałowie Jean
Cot i Philippe Morillon, którzy
w poniedziałek wieczorem przy-
byli do Sarajewa.

ROSYJSKY URZĘDNIICY NIE BĘDĄ PODRÓŻO- WAC NA CUDZY KOSZT

Prezydent Rosji Borys Jelcyn
wydał dekret zakazujący rosyj-
skim urzędnikom państwowym
jakichkolwiek podróży opła-
canych czy to przez obce rządy,
czy przez rosyjskie przedsię-
biorstwa.

Dekret, wydany w ramach
walki z korupcją, ukazał się w
poniedziałkowych „Izwiestnikach”.

Dziennik stwierdza w komen-
tarzu, że w ostatnim czasie mno-
żą się „międzynarodowe semina-
ria, sympozja, salony, imprezy
filantropijne i inne”, na które
zaprasza się rosyjskich urzędników.
Według „Izwiestnik”, to
salaństwo podróży objęło już
nawet szczyty administracji ro-
syjskiej „rząd, urząd prezy-
denta i rozmaite ministerstwa”,
jak również „średnie szczeble
zarządzania i administrację lo-
kalną.”

„Na razie — podkreśla gazo-
ta — ustawodawstwo rosyjskie
nie uważa takich podróży za
formę łapówki, jak w innych
krajach cywilizowanych”.

CLINTON PRZYBYŁ DO TOKIO

TOKIO. Prezydent USA Bill
Clinton przybył we wtorek do
Tokio, aby po raz pierwszy w
charakterze szefa państwa ame-
rykańskiego wziąć udział w spo-
tkańu prezydentów i premierów
siedmiu najbogatszych państw
świata — G-7.

Clintonowi towarzyszy małżon-
ka Hillary. Trzydniowy szczyt
rozpoczyna się we środę. Oprócz
USA uczestniczą w nim Japo-
nia, Niemcy, Francja, W. Bryta-
nia, Włochy i Kanada.

SZEF BANKU W PETERSBURGU ZABITY W BIAŁY DZIEŃ

Kierownik filii komercyjnego
banku Inkombank w Petersburgu
(jednego z największych w Fe-
deracji) o nazwisku Jakubowicz
został zastrzelony w poniedział-
ek rano w momencie, gdy opu-
szczał swoje mieszkanie i uda-
wał się do pracy.

Motyw mordu nie jest znany.
Jakubowicz posiadał przy sobie
pieniądze, które nie zostały skra-
dzione. Milicja nie podała ża-
dnym innych szczegółów.

Jak informuje agencja Inter-
fax, w ciągu trzech miesięcy po-
pełniono w Moskwie 488 morder-
stw. W tym samym czasie za-
ginęło bez wieści 850 osób.

PROKLAMOWANIE REPUBLIKI URALSKIEJ

Decyzja o proklamowaniu Re-
publiki Uralskiej była podjęta
zgodnie z wolą ludności i real-
nymi potrzebami społecznymi
obwodów i krajów — oświad-
czył w wywiadzie dla programu
telewizyjnego „Echo Moskwy”
przewodniczący swierdłowskiej
rady obwodowej Anatolij Gre-
bienkin.

Zadnego mieszania się
nych inspiracji, a nawet
— żadnych konsultacji z
kurturami prezydentów, tak-
kimkolwiek innymi prze-
cielnymi organów federacji
naszej strony nie było —
kreślił Grebienkin. Zapra-
także opinił jakoby prokla-
wanie nowej republiki
efektem narady konstytucyj-
nej.

ROSYJSKI PLAN PRZERWANIA PRZELEWU KRWI

W Moskwie opracowano me-
chanizm „gwarantowanego prze-
rwanego rozlewu krwi” w Abcha-
zji — poinformował szef dy-
plomacji rosyjskiej Andriej Koz-
yriew w wywiadzie dla pro-
gramu telewizyjnego „Itogi” w
niedzielę wieczorem.

Najistotniejszym elementem
tego mechanizmu, jak wynika
z wypowiedzi Kozyriewa, jest

zagwarantowanie autonomii
chazji, ale w składzie Go-
Odpowiadałoby to także tak-
som Rosji, która potrzebuje
nej Gruzji, a także Abcha-
gwarantowaną autonomią i
powiedniami prawami. Koz-
ostrzegł, że jeżeli rozwój
darzeń nie potoczy się we-
tego scenariusza, to strona
ra odmówi podpisania odpo-
wiednego porozumienia, zna-
jąc pod silnym naciskiem

DZIESIĘC DZIEWCZĄT ZGINĘŁO W POŻARZE FABRYKI

Dziesięć dziewcząt w wieku 14
—19 lat zginęło w pożarze prze-
rzuconego na zakład odzieżowy
małego budynku w centrum
Bangkoku. Pożar wybuchł w no-
cy z poniedziałku „na wtorek”.
Dziewczęta spały na terenie za-
kładu.

Nie mogły wydostać się z pło-
nących pomieszczeń, ponieważ
ich okna były zakratowane, a

drzwi na kłatkę schodową za-
knejęte, jak ustaliła policja.
Ściciel zakładu przyznał,
przed wyjściem zapominał
otworzyć.

Na początku maja rowanie
Bangkoku w pożarze fabryki
bawek spłonęło ponad 140 os-
Prawie wszystkie ofiary były
bietami.

MAFIA PANOSZY SIĘ W MOSKWIE

Kierownictwo moskiewskiej
milicji poinformowało o alarmu-
jącym wzroście przestępczości
mafijnej w mieście.

Jak dowiedział się korespon-
dent agencji „Interfax” w Mos-
kiewskim Urzędzie Spraw We-
wnętrzych, w pierwszym kwar-
tale bieżącego roku w rosyj-
skiej stolicy zarejestrowano
9-procentowy wzrost ogólnej
liczby popełnionych przestępstw,
w stosunku do analogicznego
okresu roku ubiegłego. Ciężkich
naruszeń prawa było jednak
wciąż aż o 46 procent.

Moskiewscy milicjanci zwraca-
li uwagę na lawinowy

wręcz — bo dziewiętnasto-
tyny wzrost liczby naruszeń
wa popełnionych przez tak
ne zorganizowane grupy
stepce, czyli po prostu p-
rozmaite mafie. W niewy-
bratny, sobie tylko własny
sposób konkurują one na
legalnej i nielegalnej gospo-
ki. W rękach takich organ-
skupiony jest też, bliskim
nie rozwijający się w mie-
handel bronią i narkotykami.

W Moskwie pojawiły się
nowe środowiska kryminalne
— nielegalni emigranci z
i Afryki. Jest ich już tutaj
dobro ok. 120 tysięcy.

REKORDOWY POZIOM BEZROBOCIA W CZERWCU

Bezrobocie w Szwecji osiągnęło
w czerwcu rekordowy poziom
— podały w poniedziałek miejscowe
radio i telewizja. Liczba bezrobot-
nych wyniosła w czerwcu
tys. Dla porównania, w maju
zatrudnionych było 337 tys.
stanowiło 7,9 proc.

SKUTKI NIEPOGODY

Burze i silne deszcze oraz
grad spowodowały w nocy z
poniedziałku na wtorek duże
spustoszenia na południu Fran-
cji. W Villefranche koło Lyonu
utonął mężczyzna. Z wezbraną
wodą, która zalała drogi, spły-
nęły liczne mosty. Zniszczonych
zostało wiele upraw.

W Wiedniu podczas kon-
jazzowego pod gołym niebem
osób poranił grad o śred-
gołębego jaja. Uszkodzo-
zostało wiele dachów i
schodów. O dużych szkodach
niesiono z winnic w re-
Beaufortu. W Villeneuve-
Lot trzeba było ewakuować
i kilka pól namiotowych

15 STRAZAKÓW ZNOŚIŁO NAJCIEŻSZĄ KOBIETĘ ŚWIATA

15 strażaków musiało znieść
do ambulansu 34-letnią Carol
Yager, mieszkankę Flint w sta-
nie Michigan, kiedy odwołano
ja w styczniu do Centrum Me-
dycznego Hurleja. Ważyła wte-
dy 539 kg. Po półrocznej kura-
cji straciła prawie 225 kg —
podała agencja Associated Press
w niedzielę.

W styczniu Yager była p-
dopodobnie najcięższą ko-
świata, gdyż dotąd za rek-
nawano wagę Rosie Carn-
— 385 kg. Wynik ten wp-
w 1988 r. do księgi Guinnessa.
Yager postanowiła k-
wać kurację.

ZEMSTA WYRZUCONEGO KOCHANKA

Niezwykłą formę zemsty na
swej ukochanej za wyrzucenie
z domu wybrał niejaki Leon
Roger Hetu z niewielkiej mie-
scowości Quessel w Kolumbii
Brytyjskiej (Kanada).

Rozsierdzony tym, że jego
przyjaciółka Mildred Stychysyn
nie wpadła go do domu wi-
dząc, że jest kompletnie pijany,
Hetu — bezrobotny operator
buldozera — niewiele myśląc
uruchomił swą maszynę i przy
jej pomocy... całkowicie zrow-

nał go z ziemią. Nie było
trudne, bowiem Stychysyn
szkała w niewielkim, dre-
nym budynku.

Policji, która go areszt-
Hetu oświadczył, że nie
już dłużej znośić kaprysów
kochanki.

Chwilowo para nie po-
własnego locum. Sytuację
za fakt, iż nie były ob-
czeni. Sąsiedzi zaczęli
zbiórke pieniędzy na nową

Verona — to jedno z najpiękniejszych miast włoskich (na zdjęciu). Stała się ona znana dzięki Szek-
spirowi. Jego bohaterowie — Romeo i Julia byli mieszkańcami Verony. Miasto przyciąga licznych tu-
rystów również dzięki swym starym zabytkom architektury z V—XIV wieków. Dziś w Veronie roz-
winęły się przemysł maszynowy, włókienniczy, papirniczy. Ma ona również własny uniwersytet.

Kalejdoskop aktualności

POMOC FRANCUZÓW GOSPODARZOM

W różnych rejonach Litwy gościła grupa ekspertów francuskiego ministerstwa rolnictwa i gospodarki leśnej. Celem wyprawy było wyjaśnienie, jakie są możliwości założeń w któryś z rejonów francuskiego przedsiębiorstwa agroserwisu sprężu rolniczym. Członków delegacji przyjął minister rolnictwa Rimantas Karazija. Towarzyszący jej nadzwyczajny i pełnomocny ambasador Republiki Francuskiej na Litwie Philippe de Sureau powiedział, że w ten sposób zaczyna się wdrażać program przeznaczony przez jego państwo pomocy ekonomicznej dla rolnictwa litewskiego równie 20 mln franków.

PRZYCZYNY WZROSTU CEN SZUKAJMY GDZIE INDIJE

— To nieprawda, że żywność, koszty środków transportu spożywczego i wszystko inne drożeją w związku ze wzrostem ceny gazu — powiedziała dyrektor departamentu Ekonomicznego Ministerstwa Energetyki Ada Maciejniskienė.

Zdaniem dyrektora departamentu z dniem 1 lipca za gaz drożej będą płać jedynie mieszkańcy — po 315 Lt, czyli 70 USD za 1000 m³ (wcześniejsza cena — 230 Lt). Cena otrzymywanego z Rągi gazu pozostała bez zmian. Do 1 lipca przedsiębiorstwa litewskie płać za gaz 90 USD czyli odpowiednio według kursu 4380 talonów za 1000 m³. Obecnie cena dolara USA w stosunku do lity spadła, toteż i przedsiębiorstwa przemysłowe mniej będą płać za gaz.

Ślad wiosek, że przyczyn wzrostu cen artykułów spożywczych i niektórych usług należy szukać gdzie indziej.

WSPÓŁPRACA LITEWSKO-BIAŁORUSKA W SFERZE SAMOCHODOWEJ

Międzyrządowe porozumienie „O międzynarodowych przewoźnikach samochodowych” podpisał minister komunikacji Litwy Jonas Birzickis oraz minister transportu i komunikacji Białorusi Siergiej Skrzepicz. Uregulowano w nim przewóz pasażerów i ładunków przez terytorium krajów, mechanizm otwarcia i zamknięcia wszystkich tras, przewóz niebezpiecznych i niestandardowych ładunków, udzielanie pomocy w razie nieszczyśliwych wypadków i wiele innych kwestii, zawartych w 25 punktach umowy. Delegacje Litwy i Białorusi utworzyły mieszaną komisję, która rozstrzygać będzie powstałe w przyszłości problemy.

BEZ CŁA DO FINLANDII

Od 1 lipca bez cła importowego litewskie towary przemysłowe będziemy przewozić do Finlandii. Przewiduje to nowy regulamin litewsko-litewskiej wymiany towarowej. Eksportery litewscy na swe towary mają otrzymać certyfikat na pochodzenie towarów. Dokumenty te wydają Departament Cel w Wilnie oraz jego pododdziały w Kownie, Kłajpedzie, Szawlach, Poniewieżu, Olicie, Mariampolu i Uciejnie.

Kierowniczka wydziału certyfikatów Litewskiego Urzędu Celowego Alvyda Jovaišienė powiedziała, że nowy regulamin jest bardzo na rękę naszym producentom. Za eksportowane do Finlandii towary można teraz otrzymać większy zysk bez zmiany cen towaru. Niestety, jak na razie, nowe przepisy dotyczą tylko towarów przemysłowych. Podobna wymiana towarowa bez cła z od roku obowiązuje w eksporcie do Norwegii i Szwecji. I od kwietnia — do Szwajcarii. Z tymi krajami Litwa podpisała już umowy o wolnym handlu.

STOSUNKI DYPLMATYCZNE Z WYSPAMI SEIZELSKIMI

Republika Litewska nawiązała stosunki dyplmatyczne z Wyspami Seizelskimi. Dokumenty podpisał przedstawiciel Republiki Litewskiej i Wysp Seizelskich w Stanach Zjednoczonych ambasadorzy Anicetas Simutis oraz Marc Michael Marengo.

Dokument głosi, że oba państwa kierując się prawem międzynarodowym oraz zasadami Karty Narodów Zjednoczonych zniechęcają do zacieśniania przyjacielskich stosunków wzajemnych i współpracy.

Niedzie Wyspy Seizelskie znajdują się na Oceanie Indyjskim w pobliżu wybrzeża Afryki.

Seizelskie są 81 państwem, z którym Litwa wznowiła lub nawiązała stosunki dyplmatyczne.

LIKWIDACJA PIERWSZEGO OGNISKA RADIOAKTYWNEGO W ZOKNIAI

2 lipca o godz. 12 na terytorium szawelskiego lotniska „Zokniai” zlikwidowano pierwsze ognisko substancji radioaktywnych. Wykopano i zszepiono do zbiorników trzy metry sześciennie gruntu szawelskiego radem. Na miejscu zlikwidowanego ogniska (tj. do głębokości jednego metra) średnia radioaktywność wynosiła 50 mikroröntgenów na godzinę. Wykopany grunt odwieziono na zwał. W tym czasie na obwodzie leningradzkiego 2 lipca przystąpiono do likwidacji drugiego ogniska radioaktywnego radu.

POMNIK WYSOKOŚCI 21 METRÓW

Głównym wydarzeniem kulturalnym na Litwie w lipcu będą obchody 60 rocznicy historycznego lotu S. Dariusza i S. Grenasa — powiedział minister kultury i oświaty Dainius Trinkunas na trzydniowej konferencji prasowej. Na jubileusz lotu przygotowano obszerny program. Otworzy się wiele różnych wystaw, odbyć się uroczyste obchody, przewidziana jest wyprawa na miejsce katastrofy lotniczej w pobliżu byłego miasta Soldin. 17 lipca w kowieńskiej Dąbrowie odsłonięty zostanie pomnik, którego Litwa nigdy nie miała — o wysokości 21 metrów.

Na podstawie doniesień agencji informacyjnych, prasy i radia przygotował Jerzy SURWIŁO

Z poczty jubileuszowej

Wciąż nadchodzą pozdrowienia zarówno z Polski, Litwy jak i z innych miejscowości, gdzie nas znają i czytają. Oto kolejne z nich. Serdecznie dziękujemy.

„Z okazji pięknego Jubileuszu „Kuriera Wileńskiego” prosimy przyjąć serdeczne gratulacje i najlepsze życzenia na przyszłość

Gratyna MINKOWSKA,
Red. Naczelny
„Sztandaru Młodych”

Z Koła Rejonowego w Jaroczu Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej otrzymaliśmy poniższe gratulacje:

„W związku z jubileuszem 40-lecia ukazania się Waszej gazety niech nam, żołnierzom Armii Krajowej wolno będzie złożyć całemu zespołowi redakcyjnemu życzenia dalszej owocnej pracy za rozsławianie słowa polskiego i kultury polskiej na Wileńszczyźnie.

— Kultura i język ojczysty są mocą życia narodu, a kiedy jej zabraknie, naród wymiera — tak powiedział sprzed 200 laty Tadeusz Kościuszko. — Dlatego jesteśmy pełni uznania za ogromny wkład pracy, czasami nawet niewidzialnej, jaką wykonujecie. Chociaż wiemy, że nie wszystko od Waszej pracy zależy. Są przecież różne dziedziny życia gospodarczego i politycznego, gdzie decyduje o tym wyłącznie władza (...).

Wierzymy, że stosunki polsko-litewskie nie położą się cieniem, obie strony przystąpią do rozmów i, zwycięży, zdrowy rozsądek.

W tym też względzie życzymy pomyślności w przezwyciężeniu trudności.

Na zakończenie chcemy za Waszym pośrednictwem pozdrówić wszystkich podkomendnych gen. Krzyżanowskiego, „Wilka”, naszych towarzyszy broni. Życzymy pozdrowienia mieszkańcom Wilna i Ziemi Wileńskiej.

Przesłano Koła AK

Mieczysław RACHAŃSKI

Romuald GIECZEWSKI, Prezes Polskiej Sekcji Wileńskiej Wspólnoty Węzińców Politycznych i Zesłańców pisze:

„Z okazji jubileuszu „Kuriera Wileńskiego” składam na ręce Pana Redaktora gratulacje i życzenia pomyślnej pracy całemu Zespołowi na następne 40 lat.

Chcę podkreślić zasługi Gazety w trosce o sprawy Polaków na Wileńszczyźnie, szczególnie zaś prowadzenie rubryki „Kronika pamięci”, która sprzyja ocaleniu od zapomnienia losów ludzi represjonowanych”.

I jeszcze list Janiny Kowalskiej, Czytelniczki z Kowna, który zacytujemy w całości:

„Śliczny jubileusz 40-lecia obchodzą naszą codzienną najukochańszą gazetę „Kurier Wileński”. Z tej okazji życząc jej wszelkiej pomyślności, aby jak najdłużej służyła nam, Polakom. Ja osobiście ją bardzo lubię i

czytam każdy numer od deski do deski. Wszystko mnie ciekawi, co się w niej drukuje, bo to jest po prostu jedyne słowo, którego bardzo brakuje.

A teraz zdradzę, w jaki sposób zostalam czytelniczką tak ulubionej gazety od pierwszego numeru („Czerwony Sztandar”).

Pracowałam jako nauczycielka i miałam dwóch braci uczniów, których ojciec pracował w drukarni, gdzie się drukował „Czerwony Sztandar”. Ojciec tych uczniów przysłał mi jeszcze ciepły pierwszy numer gazety. Od tego czasu jestem stałą czytelniczką mojej jedynej gazety.

Chociaż ostatnio bardzo zdradzała prenumerata i emerytura nie pozwala na dłuższy czas abonaować, więc co miesiąc odkładam 200 tal. Za ostatni III kwartał tak zdradziła, że ze swojej przyjaźnią przez pół zaprenumerowałyśmy gazetę. Jak będzie dalej?

Całemu zespołowi redakcyjnemu zasylam najserdeczniejsze życzenia i tak ciężkiej pracy, zdrowia, pomyślności w życiu osobistym, wytrwania w ciężkich czasach. Aby Bóg raczył użyć nam wszystkim cierpliwości!

Zawsze szczęście życzyła pozostaje

Janina KOWALSKA

Kudirkos Naumiestis obchodzi 350 rocznicę

3 lipca mieszkańcy Kudirkos Naumiestis obchodzili 350 rocznicę nadania prawa magdeburskiego temu miastu.

Kudirkos Naumiestis (Władysławów) jest jednym z najstarszych osiedli Sudowy. W XVI wieku w tym miejscu znajdowała się niewielka wieś licząca 24 włoki ziemi. W 1643 r. wyodrębniona została z ziem chłopów i otrzymała prawo magdeburskie oraz herb. Na cześć króla Władysława IV nazwana została Władysławowem. Nazwa ta jednak ani wtedy, ani później, po przyłączeniu terenów ziemieńskich do Rosji, nie zachowała się. Mieszkańcy miasta nazywali je Naumiestis.

W latach zakazu prasy miasteczko było znaczącym ośrodkiem litewskiego ruchu narodowego. W latach 1897–1899 mieszkali tu Vincas Kudirkas. Tu

też został pochowany. Dla uwiecznienia pietycy odrodzenia narodu w 1934 r. miasteczko nazwane zostało Kudirkos Naumiestis.

Na uroczystości zebrało się wielu mieszkańców miasteczka oraz osób wywodzących się z jego okolic. Po 59 latach w gościnie przybył też prezydent Republiki Litewskiej.

Kudirkos Naumiestis odwiedzili wszyscy trzej prezydenci przedwojennej Litwy. Ostatnim gościem miasteczka był Antanas Smetona. 10 czerwca 1934 r. uczestniczył on w odsłonięciu pomnika Vincasa Kudirki.

Algirdas Brazauskas odsłonił herb miasta. Herb zatwierdzony został dekretem prezydenta. Autorem wzoru jest plastyk Bronius Leonavičius.

Prezydent uczestniczył w za-

łożeniu kamienia węgielnego pod muzeum Vincasa Kudirki. Muzeum powstaje w śródmieściu, obok pomnika pietycy odrodzenia narodowego, 50 tys. litów na budowę muzeum przeznaczył rząd, pozostałe środki zamierza się zebrać z ofiar.

Prezydent i goście uroczystości uczestniczyli we Mszy świętej. Celebrował ją proboszcz miejscowej parafii Donatas Jasulaitis. Wyświcono sztandar miasta, który później z udziałem prezydenta wzniesiono nad placem. Algirdas Brazauskas, kierownik wojny szawelskiej i Kudirkos Naumiestis złożyli wieńce na grobie Vincasa Kudirki. 4 lipca w Kudirkos Naumiestis odbył się odpust Świętych apostołów Piotra i Pawła. Nabozęstwo odprawił biskup wileński Juozas Zemaitis.

(ELTA)

Prezydent republiki przyjął przedstawicieli Wspólnoty Żydowskiej

WILNO (ELTA). Prezydent Republiki Litewskiej Algirdas Brazauskas przyjął przedstawicieli Litewskiej Wspólnoty Żydowskiej — przewodniczącą zarządu Wspólnoty Simonas Alperavičius, jego zastępców, kierowników wspólnot miejskich: wileńskiej — M. Jakoba, kowieńskiej — J. Taca, kłajpedzkiej — A. Aromstaję i szawelskiej — L. Solowajczykę.

Przedstawiciele żydowskiej mniejszości narodowej zapoznali prezydenta z problemami Wspólnoty, przygotowaniem do tegorocznych obchodów 50 rocznicy likwidacji getta wileńskiego.

Wyrazili życzenie, aby byłym więźniom getta, uczestnikom ruchu oporu, ludziom, którzy ratowali Żydów w latach okupacji hitlerowskiej, przynależały ulgi socjalne. Wspólnota zatroskana jest ukazującymi się w środkach masowego przekazu wypowiedziami antysemitkami, tym, że zbyt opieszale ujawnia się uczestników zagłady narodu żydowskiego. Zwrócono uwagę również na zwrot poszczególnych domów modlitwy, synagog.

A. Brazauskas oświadczył, że będzie uczestniczył w obchodach pamięci ofiar ludobójstwa. Po-

informował on, że we wrześniu do Litwy przybywa grupa ekspertów izraelskiego Knesetu (parlamentu), aby wspólnie z przedstawicielami Litwy badać kwestie prawne związane z ludobójstwem Żydów. „Żaden z uczestników akcji ludobójstwa nie może pozostać nie ujawniony” — powiedział A. Brazauskas.

Przedstawiciele Wspólnoty podziękowali prezydentowi za jego uwagę wobec mniejszości żydowskiej.

W rozmowie uczestniczył też doradca prezydenta Algirdas Gaizutis.

WYNAGRODZENIE PRACOWNIKÓW PRZEDSIĘBIORSTW PRZEMYSŁOWYCH W GRANICACH 41300—12000 TAL.

W maju 1993 r. w porównaniu z kwietniem płace w przemyśle wzrosły o 7,1 proc. (czyli o 3,8 raza w porównaniu z majem 1992 r.), informuje Departament Statystyki przy Rządzie Republiki Litewskiej.

Ceny użytkowe w maju 1993 r. w porównaniu z kwietniem wzrosły o 12,7 proc. (czyli 8,5 raza w porównaniu z majem 1992 r.).

Największe uposażenia były w produkcji artykułów spożywczych i napojów (21,7 tys. tal.), w produkcji wyrobów kakaowych, czekoladowych i cukierkowych (24 tys. tal.). Największe pobory mieli pracownicy przemysłu elektroenergetycznego — 41,3 tys. tal. najmniejsze w produkcji wyrobów metalowych (15,5 tys. tal.) oraz w produkcji przyrządów liczących, precyzyjnych i optycznych (12 tys. tal.).

Ustawa w Republice Litewskiej nr 1-164 z 1 czerwca 1993 r.

O spółdzielczości

Członkowie zarządu oraz przewodniczący (zarządca) mogą w każdej chwili podać się do dymisji. Tryb podawania się do dymisji ustala statut spółdzielni.

Zarząd podejmuje uchwały na posiedzeniach, które uważa się za pomocne, jeżeli uczestniczy w nim co najmniej 2/3 członków zarządu. Uchwały zapadają większością głosów.

Członkowie zarządu oraz przewodniczący (zarządca) zarządu powinni pokryć spółdzielni straty, wyrządzone uchwałami zarządu, przyjętymi z naruszeniem statutu spółdzielni i ustaw Republiki Litewskiej. Rezygnacja lub usunięcie członków zarządu i przewodniczącego (zarządcy) zarządu z zajmowanego stanowiska nie zwalnia ich od pokrycia strat spowodowanych z ich winy.

Artykuł 18. Kontrola działalności
Działalność spółdzielni kontroluje komisja rewizyjna (rewident), którą na zebraniu członków (pełnomocników) wybiera się na okres nie przekraczający trzech lat. Uchwały zebrania członków (pełnomocników) mogą być powoływane tymczasowe komisje kontrolne.

Członkami (rewidentami) komisji rewizyjnej nie mogą być członkowie zarządu spółdzielni i osoby, których z członkami zarządu łączy bliskie po-

rewierstwo lub powinowactwa.

Komisja rewizyjna (rewident):
1) sprawdza roczny bilans księgowości spółdzielni, inne dokumenty dotyczące ewidencji i działalności;
2) informuje zebranie członków (pełnomocników), zarząd (zarządcę) o naruszeniach działalności spółdzielni;

3) po zakończeniu roku gospodarczego przedstawia na zebraniu członków (pełnomocników) orzeczenie dotyczące rocznej sprawozdawczości spółdzielni i jej stanu finansowego.

Zebranie członków (pełnomocników), zarząd (zarządca), komisja rewizyjna (rewident) spółdzielni mogą angażować ekspertów dla przeprowadzenia sprawdzeń.

ROZDZIAŁ V.

Likwidacja spółdzielni

Artykuł 19. Zaprzestanie działalności spółdzielni

Działalność spółdzielni ustaje:
1) na podstawie uchwały zebrania członków (pełnomocników);
2) po upływie terminu działalności przewidzianego w statucie;
3) gdy pozostanie mniej członków niż określa ustawa;
4) gdy decyzją sądu spółdzielnia zostaje uznana za niewypłacalną;
5) gdy instytucje administracji państwowej odwołują rejestrację spółdzielni za naruszenia ustaw Republiki Litewskiej.

Początek w nr 127

Uchwała rządu Republiki Litewskiej nr 449 z 16 czerwca 1993 r.

O ZATWIERDZENIU TRYBU WYCENY CELNEJ TOWARÓW

Rząd Republiki Litewskiej postanawia:

1. Zatwierdzić tryb wyceny celnej towarów (załączna się).
2. Zobowiązać Departament Cel przy Ministerstwie Finansów, aby do 1 lipca 1993 r. przygotował akty normatywne, ustalające stosowanie trybu wyceny celnej towarów.

Premier **Adolfas ŠLEŽEVIČIUS**
Minister finansów **Eduardas VILKELIS**

TRYB WYCENY CELNEJ TOWARÓW

1. Tryb wyceny celnej towarów reguluje ustalenie wartości celnej towarów importowanych i eksportowanych przez osoby fizyczne i prawne. Trybem tym należy się kierować obliczając obowiązującą w Republice Litewskiej cła i stosując środki niefinansowego regulowania handlu ustalone w ustawach i innych normatywnych aktach Republiki Litewskiej.

2. Za wartość celną towarów uważa się cenę (wartość transakcji) zapłaconą lub którą trzeba zapłacić za sprzedawane towary, razem z nie wliczonymi do tej ceny, jednakże przypadającymi na nabywcę:

2.1. wydatkami na transport i ubezpieczenia do granicy państwowej lub portu Republiki Litewskiej;

2.2. komisowymi, zapłaconymi za sprzedaż towarów;

2.3. wartością opakowania towarów, jeżeli towary dostarczają się opakowane;

2.4. opłatą za patenty i licencje, jeżeli ta opłata stanowi warunek sprzedaży towarów dla nabywcy;

2.5. dochodami lub ich częścią, uzyskanymi z odsprzedaży, wykorzystania towarów lub dysponowania nimi w inny sposób, bezpośrednio lub pośrednio przypadającymi sprzedawcy;

2.6. wydatkami, związanymi z towarami i usługami dostarczonymi i świadczonymi przez nabywcę bezpłatnie lub za cenę niższą od rynkowej, które związane są z produkcją lub sprzedażą wycenianych towarów. Do towarów i usług wyszczególnionych w tym punkcie zalicza się:

2.6.1. surowce, materiały, składniki i podobne przedmioty — części składowe towarów (przynależności);

2.6.2. Narzędzia, matryce, formy i podobne przedmioty, używane do produkcji towarów;

2.6.3. pomocnicze surowce, materiały i inne przedmioty, używane do produkcji towarów;

2.6.4. prace inżynierskie, naukowe — badawcze, projektowe, w zakresie wzornictwa, jak też szkice i rysunki, niezbędne do produkcji to-

warów.
3. W tym przypadku, gdy niemożliwe jest ustalenie wartości transakcji w trybie podanym w punkcie 2, wartość celną towarów ustala się w trybie podanym w punktach 6-10.

4. Wartość transakcji nie może być uważana za wartość celną towarów, jeżeli:

4.1. wobec nabywcy stosowane są ograniczenia w dysponowaniu towarami i użytkowaniu towarów, z wyjątkiem ustalonych w ustawach i innych aktach normatywnych Republiki Litewskiej, ograniczających terytorium odsprzedaży albo nie mających większego wpływu na wartość towarów;

4.2. na sprzedaż towarów lub ich cenę miały wpływ pewne warunki lub okoliczności, jednakże niemożliwe jest ustalenie ich oddziaływania na wartość transakcji sprzedaży towarów;

4.3. niemożliwe jest wydzielenie i ocenienie dochodów wyszczególnionych w punkcie 2.5.

4.4. nabywca i sprzedawca są związani ze sobą, z wyjątkiem przypadku, gdy po zbadaaniu okoliczności sprzedaży towarów wyjaśnia się, że wzajemne powiązania nabywcy i sprzedawcy nie miały wpływu na cenę albo wartość transakcji prawie nie różni się od ustalonej w trybie podanym w punkcie 3;

4.5. razem z deklaracją celną nie zgłoszono dokumentów nieodczynnych dla ustalenia wartości celnej towarów (deklaracja wartości celnej, rachunek-faktura lub inne niezbędne dokumenty), jak też jeżeli w urzędzie celnym zaistniały zastrzeżenia co do wiarygodności tych dokumentów.

5. Osoby (fizyczne lub prawne) uważane są za powiązane ze sobą, jeżeli:

5.1. jedna z osób jest kierownikiem czy pracownikiem instytucji administracyjnej lub kontrolnej drugiej osoby;

5.2. kierownik czy pracownik instytucji administracyjnej lub kontrolnej jednej osoby jest kierownikiem czy pracownikiem instytucji administracyjnej lub kontrolnej również drugiej osoby;

Artykuł 20. Tryb likwidacji
Tryb likwidacji spółdzielni ustala niniejsza oraz inne ustawy Republiki Litewskiej, jak też statut spółdzielni. Instytucja, która podjęła decyzję o zaprzestaniu działalności spółdzielni, wyznacza likwidatorów albo zobowiązuje do uchylenia tego zarząd (zarządcę) spółdzielni.

Po wyznaczeniu likwidatorów spółdzielnia uzyskuje status spółki likwidowanej. Zarząd (zarządca) spółdzielni traci swe pełnomocnictwa. Funkcje jego przejmują likwidatorzy, którzy:

1) przezejmują spółdzielnię na likwidowaną spółdzielnię;

2) publicznie w prasie dwukrotnie z odesłaniem miesiąca ogłaszają o likwidacji spółdzielni albo powiadamiają każdego członka i wierzyciela spółdzielni;

3) reprezentują likwidowaną spółdzielnię w sądzie, w stosunkach z instytucjami władzy i administracji państwowej oraz innymi osobami prawnymi i fizycznymi;

4) na okres likwidacji sporządzają bilanse księgowości spółdzielni;

5) kończą realizowanie zobowiązań według transakcji spółdzielni i zawierają nowe, które nie są sprzeczne z ustawami regulującymi działalność likwidowaną spółki;

6) w ciągu 6 miesięcy od ogłoszenia dnia likwidacji przyjmują i zaspokajają żądania i roszczenia wierzycieli, ścigając zadłużenia od dłużników;

7) po ustaleniu spornych zobowiązań wydzielają z majątku spółdzielni odpowiednią sumę do ich

realizowania i spłacając na konto depozytu notarialnego;

8) zaspokajają żądania wierzycieli. Pozostały majątek po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia likwidacji, dzieli między członków spółdzielni w trybie ustalonym w statucie, z uwzględnieniem ich udziałów i wysokości należnego majątku (jeżeli majątek został przydzielony). W razie zaistnienia sporów między członkami spółdzielni w sprawie podziału pozostałego majątku, likwidatorzy wstrzymują podział majątku. Spory wstrzymują rozstrzygane są na zebraniu członków (pełnomocników), a w razie niezatwienia ich — w sądzie;

9) w okresie likwidacji przedstawiają na zebraniu członków (pełnomocników) spółdzielni w ustalonych przez niego terminach sprawozdanie ze swej działalności. Po zakończeniu likwidacji przedstawiają sprawozdanie końcowe.

Likwidatorzy ponoszą solidarną odpowiedzialność wobec spółdzielni i osób trzecich za straty, jakie zaistniały z winy likwidatorów. Jeżeli likwidator działa osobno, to za straty odpowiada indywidualnie.

Dokumenty likwidowanej spółki przechowywane są w trybie ustalonym przez rząd Republiki Litewskiej. Byli członkowie spółdzielni i ich spadkobiercy mają prawo zapoznania się z przechowywanymi dokumentami i otrzymywania ich odpisów.

ROZDZIAŁ VI.

Związki (stowarzyszenia) spółdzielni

Artykuł 21. Zakładanie i

możliwe jest ustalenie wartości transakcji sprzedaży towarów tożsamy, za ich wartość celną uważa się wartość transakcji sprzedaży podobnych towarów.

Towary uważane za podobne powinny być sprzedane w tym samym lub prawie w tym samym czasie (ale nie dłużej niż w ciągu 90 dni) podobnie, jak i towary, których wartość celna powinna być ustalona.

Za podobne uważane są towary o podobnych właściwościach i podobnym składzie materiałowym, mogące spełniać te same funkcje jak i towary, których wartość celna powinna być ustalona.

Wartość transakcji sprzedaży podobnych towarów ustala się w trybie podanym w punkcie 6.

8. Jeżeli w przypadkach wyszczególnionych w punkcie 4 niemożliwe jest ustalenie wartości transakcji sprzedaży towarów tożsamy lub podobnych, to ich wartość celną ustala się w trybie podanym w niniejszym punkcie, a jeżeli niemożliwe jest to zrobić — to w trybie podanym w punkcie 9.

W przypadku, jeśli towary, których wartość celna powinna być ustalona, jak też towary tożsame lub podobne sprzedawane są bez przetworzenia na obszarze celnym Republiki Litewskiej, to za ich wartość celną uważa się cenę sprzedaży, dokonanej w tym samym lub prawie w tym samym czasie (ale nie dłużej niż w ciągu 90 dni), zapłaconą przez nabywcę niepowiązanemu z nim sprzedawcy. Z tej ceny wylicza się:

8.1. komisowe, zysk i wydatki sprzedaży, wliczone do ceny sprzedanych towarów;

8.2. związane z przewożeniem towarów wydatki transportowe, przeładunkowe i ubezpieczeniowe;

8.3. cła, podatki i opłaty skarbo-

wo, ustalone w Republice Litewskiej za wóz lub sprzedaż towarów.

Jeżeli wyszczególnione towary nie sprzedane na obszarze celnym Republiki Litewskiej nie są przetworzone, na życzenie osoby, portującą lub eksportującą towary za cenę sprzedaży tych towarów, dane w ustępie drugim punktu uważa się tę cenę, z której wylicza wydatki na przetworzenie oraz wyszczególnione w punktach 8.1-8.3 składniki ceny.

Wartość transakcji sprzedaży towarów wyszczególnionych w niniejszym punkcie ustala się w trybie podanym w ustępie trzecim punktu 6.

Osoba importująca lub eksportująca towary ma prawo zażądać, aby wartość celna towarów została ustalona, jeżeli jest to możliwe, w wskazany w punkcie 9.

9. Jeżeli w przypadkach wyszczególnionych w punkcie 4 niemożliwe jest ustalenie wartości w trybie podanym w punktach 6-8 za wartość celną towarów, to sumę następujących wysokości:

9.1. wydatków na produkcję;

9.2. zysku i wydatków ogólnych, których wysokość równa jest tryb i wydatkom ogólnym, zwykłym zyskowi przez producentów do sprzedaży towarów tej samej kategorii w państwie, w którym towary zostały wyprodukowane;

9.3. wydatków, związanych z dostarczaniem towarów lub usługami, wliczonymi w punkcie 2.6;

9.4. wydatków na opakowanie towarów.

10. Jeżeli niemożliwe jest ustalenie wartości celnej towarów w trybie podanym w punkcie 9, wartość tę ustala się w trybie podanym w punktach 6-8.

ROZDZIAŁ VII.
Część końcowa

Artykuł 22. Wejście w życie

Ustawa wchodzi w życie od 1 lipca 1993 r.

Ogłaszam tę ustawę przez Sejm Republiki Litewskiej.

Prezydent Republiki
Algirdas BRAZAUSKIS

Uchwała rządu Republiki Litewskiej nr 442 z 16 czerwca 1993 r.

O ZAKŁADANIU MAGAZYNÓW URZĘDU CELNEGO

Urządca wyznacza ustawę Republiki Litewskiej o urzędzie celnym, rząd Republiki Litewskiej postanawia:

1. Zlecić Departamentowi Cel przy Ministerstwie Finansów:

1.1. zorganizować zakładanie magazynów urzędu celnego;

1.2. przygotować i zgłosić do zatwierdzenia rządowi Republiki Litewskiej przepisy magazynu urzędu celnego oraz tryb zakładania tych magazynów;

2. Ustalić, że:

2.1. magazyn urzędu celnego stanowi część terytorium Republiki

Litewskiej, gdzie pod kontrolą urzędu celnego przechowuje się towary, za które nie zapłacono podatków importowych;

2.2. w magazynie urzędu celnego przechowują towary osoby prawne i subjekty gospodarcze, nie posiadające statutu osoby prawnej, a także osoby fizyczne, mające siedzibę w Republice Litewskiej, a w przypadkach ustalonych ustawowo — także osoby, przewożące towary transzytowo;

2.3. magazyn urzędu celnego mogą założyć osoby prawne i subjekty gospodarcze zameldowane w Re-

publice Litewskiej, nie posiadające statutu osoby prawnej, a także osoby fizyczne;

2.4. w magazynie urzędu celnego towary przechowuje się przez 1 rok. Po upływie tego czasu towary te mogą być wywiezione na terytorium Republiki Litewskiej towaru pobiera się;

2.5. pozwolenie na zakładanie magazynu urzędu celnego wydaje ministerstwo Finansów.

Za urządzenie magazynu urzędu celnego zgodnie z wymogami działalności odpowiada właściciel magazynu urzędu celnego.

Premier **Adolfas ŠLEŽEVIČIUS**
Minister finansów **Eduardas VILKELIS**

W rocznicę operacji wileńskiej AK „Ostra Brama”

Nad ranem 7 lipca 1944 r. rozpoczęły się ciężkie walki oddziałów Armii Krajowej o Wilno. W toku zmagania, trwających cały tydzień, 13 lipca żołnierze AK i wojska radzieckie wyzwoliły miasto spod okupacji hitlerowskiej.

Oddziały Armii Krajowej straciły, według fragmentarycznych danych, 189 poległych, 235 ciężko rannych i 12 zaginionych. Straty odnotowane wyniosły więc 436 partyzantów. Straty nieodnotowane wynoszą prawdopodobnie niewiele mniej. Dane te w jednej ze swoich publikacji podaje dr Roman Korab-Zębryk, ostatni dowódca 1 Brygady Wileńskiej AK. Przedstawia w niej również poprzedniego dowódcę tej brygady Czesława Grombzczeńskiego „Juranda”, który 13 lipca 1944 r. poległ w walce z hitlerowcami pod Krawczunami — Nowosiółkami. Przypomieniem drogi życiowej i żołnierskiej tego bohatera, czynów i losów uczestników walk o Wilno składamy hołd pamięci wszystkim żołnierzom Armii Krajowej.

Czesław Grombzczeński urodził się 9 lipca 1911 r. w Nowym Dworze koło Pułtuska — pisze Roman Korab-Zębryk. — W 1930 r. wstąpił do Szkoły Podchorążych Artylerii w Toruniu. Ukończył ją z pierwszą lokatą w 1934 r., otrzymując patent oficerski na podporucznika, szablę ze złotą gardą od prezydenta Rzeczypospolitej i rząd oficerski na konia od ministra spraw wojskowych. Patent zawiera stwierdzenie, iż „Pan Grombzczeński Czesław posiada przygotowanie wojskowe i zalety właściwe powołaniu oficera, mając świadectwo, że wszędzie i zawsze okazał się godnym stopnia oficerskiego i gotów będzie wszystko poświęcić ku dobru i chwale Ojczyzny, mianując go podporucznikiem w korpusie oficerów artylerii z kolejnością pierwszą”. Prezydent Rzeczypospolitej Ignacy Mościcki. Minister Spraw Wojskowych Józef Piłsudski.

Mając prawo wyboru „Jurand” poprosił o przydział do 3 pułku artylerii ciężkiej im. Stefana Batorego w Wilnie. W pułku wznowił pełnią służbę i wykazał się wielkimi uzdolnieniami, w wyniku czego został skierowany na Politechnikę Warszawską.

Kampanię wrześniową zakończył w Grupie Operacyjnej gen. Franciszka Kleeberga. Po stoczeniu ostatniej bitwy pod Kockiem, uniknął niewoli i powrócił do Wilna w październiku 1939 r. Od początku pracował w konspiracji ZWZ-AK. Dowodził Okręgiem Wileńskim AK powierzone mu zorganizowanie samodzielnego

oddziału partyzanckiego. Tak powstała 1 Brygada Wileńska. „Jurand” rozpoczął tworzenie brygady od zorganizowania i wyszkolenia w 1943 r. dwóch plutonów kadrowych. Jeden pluton składał się z młodzieży pochodzącej z Wilna, drugi — z młodzieży wiejskiej, w rejonie Bujwid.

Szeregi brygady rosły z dnia na dzień. Do walki o Wilno przystąpiła licząc ponad 750 partyzantów. „Jurand” był dla nich wzorem odwagi, poświęcenia, oddania sprawie i miłości Ojczyzny. Pośmiertnie został awansowany do stopnia kapitana i odznaczony Srebrnym Krzyżem Orderu Virtuti Militari.

Pod Krawczunami — Nowosiółkami zginął również Jan Czarniecki „Boruta”, żołnierz 4 Brygady AK „Narocz”, pochowany został w Kalwarii. Jego brat, Stefan Czarniecki, mieszkający obecnie w Warszawie, brał udział w wyzwoleniu Wilna w składzie Uderzeniowego Batalionu Kadrowego. W Warszawie mieszka również Jan Kazimierz Zimoch „Zywert”, który był żołnierzem 2 Zgrupowania AK.

na ręce „Juranda”. Od tego czasu brałem udział we wszystkich akcjach bojowych brygady, łącznie z wyzwoleniem Wilna. W kilka dni po wyzwoleniu miasta i po wycie w miejscu zamieszkania przy ul. Kopanicy 6 zostałem zatrzymany przez patrol sowicki i umieszczony razem z akowcami z innych oddziałów w Technikum Mechanicznym, skąd udało mi się zbiec. Zmienilem adres zamieszkania przenosząc się, na ul. Dominikańską, do siostr mojego ojca. Jedną z nich, Kazimiera Likszanka była wicedyrektorem 3 Gimnazjum Męskiego w Wilnie, gdzie w dwa lata później uzyskałem maturę. W 1947 r. na skutek dalszych nasilających się represji w stosun-

„Szczerbca” pośredniczył nauczyciel jednego z kompletów tajnego nauczania w Wilnie, historyk Mateusz Puciata, który w ramach działalności pozalekcyjnej, z własnej inicjatywy organizował w swoim mieszkaniu wieczory literacko-muzyczne, na których występowała młodzież. Od razu po wojnie M. Puciata wykładał w 3 Gimnazjum Męskim w Wilnie.

Przed operacją „Ostra Brama” Leon Aleksandrowicz nadał do rodziny kilka listów, które podpisał ps. „Leon Maszynowy” i „Leon Kwiecień”. Potem po rozbrojeniu oddziału AK jakoby widziano go w Miednikach. Jeżeli ktokolwiek wie coś o losie Leona Aleksandrowicza, proszony jest o

udział wraz z Armią Czerwoną w walkach o Wilno w ramach operacji „Ostra Brama”. Rozbrojonych żołnierzy AK osadzono początkowo w obozie przejściowym w Miednikach Królewskich, skąd następnie wywieziono do obozów w głąb ZSRR, w szczególności zaś do obozu w Kałudze. W tym samym czasie aresztowano wielu innych żołnierzy AK z woj. wileńskiego i nowogródzkiego oraz mieszkańców tychże województw wspierających Armię Krajową i po krótkim pobycie w więzieniach wileńskich również zesłano do obozów w głąb ZSRR. W trakcie rozbrojenia i aresztowania żołnierzy AK, jak również podczas ich pobytu w więzieniach wileńskich oraz w obozach w Miednikach Królewskich, Kałudze i in., miały miejsce fakty zbrodni dokonanych przez funkcjonariuszy NKWD na zatrzymanych.

A czyż można zapomnieć o dramatycznych losach na przełomie lat 1944-45 tej części młodzieży wileńskiej, która uchroniła się przed wywozką do Kaługi, ale nie poszła też do lasu, była wcielana do armii Berlinga. „Na nic się zdały apele Delegatury i Komendy Okręgu, by trwać na miejscu — presja sowieckiego terroru okazała się silniejsza — pisze w swojej książce „Kronika wileńska 1941-1945” Longin Tomaszewski. Gdy do wyboru były dwie możliwości: albo wzięcie i deportacja, albo „ochotniczy” załącznik do armii, wybierano zwykle tę drugą. Setki wileńskich akowców, bohaterów walk partyzanckich i boju o Wilno, po wcielaniu do 1 i 2 Armii walczyły i ginęły na polach bitewnych w Warszawie i Bydgoszczy, na Wale Pomorskim, w Kołobrzegu, na Odrze i Nysie, pod Budziszynem i w Berlinie.

(Dokończenie nastąpi)

Jerzy SURWIŁO

NA ZDJĘCIACH: dowódca 1 Brygady AK por. Czesław Grombzczeński „Jurand” (z opaski) i jego zastępca por. Roman Korab-Zębryk „Korab” na Mszy polowej w 1944 r.; st. sierżant 1 Brygady AK Maurycy Palenko „Strug”, który również poległ pod Krawczunami — Nowosiółkami; tutaj, na placu Zamku Miednickiego akowcy byli więzieni przez Sowietów.

Zdjęcia z archiwum Mieczysława Palenki „Sępa” i Walerego Charina

Pamięci nie da się zgładzić (1)

Różnymi drogami przychodziłi młodzi chłopcy do AK, by w lipcu 1944 r. stanąć do walki o Wilno. Bolesław Paszkiewicz „Beduin” wstąpił do AK w kwietniu 1944 r. Razem z Mieczysławem Monkie-wiczem i Michałem Ciechanowiczem działał w „siatce konspiracyjnej w Datnowie (rej. kiejdański). Potajemnie rozpowszechniał polską prasę, nabywał broń. Potem z Wajszwiłą „Witkiem” pan Bolesław został przetrzebiony na Wileńszczyźnie. Znalazł się w Kolonii Wileńskiej, w 3 Brygadzie AK „Szczerbca”.

W maju 1944 r. przebywając w Bystrzycy u swego stryja, proboszcza tamtejszej parafii, zaciągnął się do 1 Wileńskiej Brygady AK „Juranda”, dodając sobie także — wspomina wilmianin Włodzimierz Liksza „Bagnet”, mieszka w Warszawie. Do oddziału zgłosił się już z bronią i amunicją (2 sowieckie Kbk, mapnik, nagan znalezione w czerwcu 1941 r. w lesie oraz polski bagnet, stąd mój pseudonim). Wprowadzającymi byli Tadeusz Ziobrowski „Nagan” i jego żona Emilia, z którymi byłem od lat zaprzyjaźniony. Wcześniej, zanim wstąpiłem do oddziału, poznałem z Tadeuszem, pracującym wówczas w rozlewni mleka, działalców wywiadową. Przysięgę składałem

ku do byłych akowców, inteligencji i Polaków w ogóle repatriowałem wraz z matką i młodszym bratem do Polski”.

Podczas walk o Wilno wielu akowców zginęło bez wieści. Rodziny, bliscy, przyjaciele do dnia dzisiejszego czekają na wieści o ich losach, miejscach pochówku. Nierzadko udaje się natrafić na ślady poszukiwanych. Rodzina zam. we wsi Bieciuny na Osmiańszczyźnie (Białoruś) prosiła o wiadomość o zaginionym bez wieści żołnierzu AK Michał Wincatojczy „K.W.”, 24 czerwca 1993 r.). Nasz Czytelnik Władysław Wincatojczy z Wilna powiadomił, że Michał Wincatojczy ps. „Mściściel” poległ w lipcu 1944 r. w walkach o Wilno. Pochowany został na Roscie. W jakim miejscu, nie wiadomo. Być może, w pobliżu mauzoleum serca Józefa Piłsudskiego, obok innych wileńskich akowców, wśród których ponad 20 spoczywa jako nieznani żołnierze AK.

Czy nie spoczywa tam również mój rodzony brat Leon Aleksandrowicz? — dotyczyć oczekuje odpowiedzi na to pytanie Stanisław Aleksandrowicz?

Leon Aleksandrowicz, ur. 1926 r. w Wilnie, wyszedł do partyzantki w czerwcu 1944 r. Wskierowaniu go do 3 Brygady

kontakt: 2015 Wilno, ul. Savonarri (dawn. Legionowa) 52 m. 46, tel. 66-83-08.

Grobu swego brata, Piotra Podoby „Mewa” (?), poległego 13 lipca 1944 r. pod Krawczunami — Nowosiółkami, poszukuje inż. Teodor Podoba, zam. 80-304 Gdańsk, ul. Norblina 12/18, tel. 56-63-17.

Na Nowej Roscie pochowany jest Jan Gutowski, prawdopodobnie był żołnierzem AK, zmarł od ran. Nie wiemy o nim nie wiemy. Może odezwą się jego przyjaciele, znajomi? O odpowiedź kolegów z partyzantki prosi Michał Grablewski „Zając” z 2 Brygady AK.

Czas zacierza ślady, jeden po drugim odchodzą za zawsze uczestnicy walk o Wilno, oto niedawno w Szczecinie zmarł Mieczysław Płaskoć „Cygan”, żołnierz 1 Brygady AK. Trzeba śpieszyć, by utrwalić pamięć o nich, o tragicznych losach naszych Rodaków z Kresów. Nieprzypadkowo więc okręgowa Komisja Badania Zbrodni Przeciwno Narodowi Polskiemu w Łodzi — Instytut Pamięci Narodowej prowadzi śledztwo w sprawie zbrodni popełnionych przez funkcjonariuszy stalinowskiego aparatu terroru na żołnierzach AK w latach 1944-1949. Z dotychczasowych ustaleń śledztwa wynika, iż radzieckie władze wojskowe i milicyjne w sposób podstępny przeprowadziły — po wyzwoleniu Wilna w lipcu 1944 r. — rozbrojenie oddziałów AK biorących

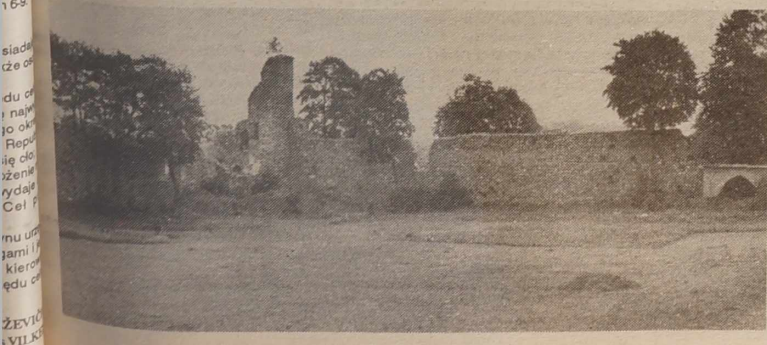
Uroczystości z okazji wyzwolenia Wilna

9 lipca, o godz. 16.30, w Koleńskich (rej. solecznicki) na cmentarzu „Jasna Góra” odbędzie się poświęcenie pomnika oraz odnowionych grobów poległych żołnierzy 6 Dyspozycyjnej Wileńskiej Brygady AK.

10 lipca, o godz. 11, w Kolonii Wileńskiej zostaną poświęcone pomnik i groby, w których spoczywają żołnierze 1 i III Zgrupowań AK poległych w lipcu 1944 r. O godz. 15 — poświęcenie pomnika akowców poległych w walce z NKWD w styczniu 1945. Uroczystość odbędzie się w Puszczy Rudnickiej, 7 km od Rudnik. Wieczorem tegoż dnia, o godz. 19, w kościele Św. Ducha odbędzie się Msza św. w intencji uczestników operacji „Ostra Brama”.

11 lipca, o godz. 9, na Roscie nastąpi poświęcenie odbudowanej kwatery żołnierzy AK na cmentarzu wojakowym przy placu Marszałka Józefa Piłsudskiego i grobach spoczywających tutaj legionistów.

Inf. wł.

(Dokroczenie ze str. 6)

ponad stu. Obrażenia są najróżniejsze: sztuczne wrzody (pod skórę wstrzykuje się ślinę, wyskrobki zębów, do piersi wbija się gwoździe, ukłucia w brzuch, przecinanie żył, polubają różne przedmioty). Wyobraźcie sobie, jak musi być zmęczony człowiek, by zdecydować się na polknięcie metalowego pręta długości 20 cm lub kilogram gwoździ. U ordynatora szpitala obejrzelismy całą kolekcję przedmiotów wyjętych z żołądków chorych: noże, długopisy, łyżki, widelce, śruby. A z żołądka jednego z pacjentów wydostał cały komplet kostek „domino”... Co prawda, jak powiedział lekarz usunięcie różnych przedmiotów z organizmu człowieka nie jest skomplikowaną operacją (...)

* Aresztowano 5 osób z mafii szawelskiej. Wczoraj pisaliśmy, że w Szawlach zatrzymano liczną grupę osób z miasta i rejonu, podejrzanych o rekiel. 6 z nich: Zenonas Vidmantas Antonovas, Michail Szczetinin, Ernestas Milinas, Algirdas Kocius, Donatas Mendelis oraz jego brat Agnias zostali ujęci. To mężczyźni w wieku 17-33 lat, tylko Z.V. Antonovas jest o wiele starszy, dobrze znany w Szawlach. Znanym jest z tego, że przed kilkunastu laty kierował bandą przestępców miejskich, rabującą kasy. Dosierżatki leżące podnosił sztażując wążką 180 kilogramów. Podczas treningów ręką łatwo rozbił głowę. Podczas ujęcia funkcjonariusze założyli mu kajdanki zakładając ręce do przodu, gdyż za plecami nie mogli włożyć — z powodu zbyt wielkich mięśni nie mogli połączyć za plecami rąk. Z.V. Antonovas grał na gitarze, śpiewał. W latach 1968-1969 został laureatem „Vilniaus bokštai”. Około 1970 r. zaczął kierować bandą miejskich przestępców. Do niej należał Anicetas Tarulis, Anatolij Szapkin, Anatolij Stepanienkow...

Ta banda planowała na lotnisku Rygi czyścić samoloty i zająć loty do Szwecji, a stamtąd — do Afryki Południowej. Na urzędowanie tego celu potrzebne były pieniądze, złoto i brąz. Niemiecką parabele zdobyli rozbijając przy Saldwie stróża zbiornika wodnego. Po roku w tym samym mieście wdro-

pistolet TT. Gdy na lotnisku w Zokniali przestępcy zaczęli werbować jednego z wojskowych, namawiając, by sprzedał karabin maszynowy, zainteresowali się nim kontrwywiad i bezpieka. Informację o bandzie posiadali także pracownicy wydziału kryminalnego miasta, gdyż banda konsekwentnie szczykowała się do urzędowania planów.

Z.V. Antonovas w Pagieliwie nabył na pierwszy rzut oka nikomu niepotrzebną chałtę. Tu co wieczór do dziewiętnastu odbywały się treningi bandy. Jej uczestnicy podnosili ciężary, trenowali boks, z ciężarem 15-20 kg biegali cross, uczyli się strzelania, pływali na różnych dystansach. Czasami pływali aż do jezior Gylis. Bridwais w rejonie kelmiskim. Wszyscy stali się wykwalifikowanymi członkami. Nauczyli się kierowania różnymi samochodami osobowymi i ciężarowymi. Słowem, banda była gotowa na wszystko, przyszykowana była nie gorzej niż specjalny oddział „Cielonych beretów” USA, dlatego wkrótce zabrała się do „pracy” (...)

Lietuvos rytas

* Zaczynijmy przegląd tej poczynnej gazety od artykułu redakcyjnego z piątkowego numeru „Znamoma czasu”:

„W Wileńskich księgarni „Aura” (dawnej „Przyjaźni”) niedawno sprzedawano wydaną w Warszawie mapę „Ziemia Wileńska i Nowogrodzka”. Oko przykują nie tylko spolszczone nazwy miejscowości litewskich Małaty, Onikszy, Podbrodzie bądź Nowe Świątynia, ale też warte uwagi jest podane w objaśnieniach stwierdzenie: obecnie ziemie te należą do Białorusi i Litwy.

Jakże w związku z tym nie przypomnieć wypowiedzi ambasadora Polski J. Władkiewicza w prasie, gdy oświadczył, że Litwa interesuje Polskę przede wszystkim dlatego, iż mieszkają tu Polacy.

W Polsce nie brak polityków, którzy lubią spekulować tematem polskości Wileńszczyzny. Wygląda na to, że podnoszą też głowy autonomiczni w rejonie wileńskim... Stanowisko partii

rządzącej w tej kwestii wciąż jest niejasne. Wydaje się jednak, że się znalazła w dwuznacznej sytuacji. Np. gdy rozpatrywano konflikt w sprawie ziemi we wsi Gudele posesł na Sejm R. Maciejki nie nadmieniał premierowi A. Słeszyńskowi, iż Polacy głosowali na DPPL i A. Brazauskas, to też DPPL powinna wziąć to pod uwagę (...)

Wybory do Wileńskiej Rady Rejonowej wykazywały, iż do władzy powraca sporo platformistów i autonomistów, z powodu państwowej działalności których Prokuratura Generalna nie może jeszcze zamknąć sprawy. A, powiedzmy, wiceprzewodniczący Wileńskiej Rady Rejonowej N. Borusiewicz niedawno jeszcze, jak świadczą dokumenty, twierdził, że należy się zabrać do wcielenia w życie uchwał w sprawie autonomii Wileńszczyzny (...)

Radni rejonu wileńskiego już na swej pierwszej sesji zaczęli ryczoł usuwać pracowników samorządu rejonowego z czasów A. Merkysa. Niekiedy radni proponowali nawet usunąć sprzątaczkę. Nowej władzy rejonowej szczególnie nie przypadł do gustu wydział oświaty i kultury... Jeszcze chytliwie zrobiono przeprowadzając wybory w tych okręgach, które dotąd nie mają swych radnych. Otóż 31 maja na swym pierwszym posiedzeniu rejonowa komisja wyborcza zdecydowała, że wybory mają się odbyć 4 lipca. Natychmiast zarejestrowano kandydatów Związku Polaków. A ponieważ, zgodnie z prawem, kandydatów zgłaszać można nie później niż 35 dni przed datą wyborów, wszystkie pozostałe organizacje i partie pozostały za burtą — nazajutrz już nie można było zgłaszać kandydatów. Obecnie za nieopłaconymi są również Główna Komisja Wyborcza, która odwołała decyzję rejonowej komisji wyborczej.

* W sobotnim numerze — detektywistyczna historia związana z litami:

„Kilka dni temu „Lietuvos rytas” pisał, że w jednym ze sklepów w Rosienach klient rozliczył się wozem banknotu 100-litowego (na banknocie był duży napis w języku angielskim „specimen”).

Napis ten sprzedawca zauważył nie od razu, niemniej udało się znaleźć człowieka, który rozliczył się tym banknotem.

Początkowo tłumaczył policji, że banknot otrzymał w Kownie, na rynku w Aleksotasie, ale niebawem ujawnił się inne sprawy.

Obecnie zatrzymano już dwóch mężczyzn — braci Kugisów, wszczęto sprawę z oskarżenia o oszustwo. Pokrótkę opowiedział o tym komisarz Zarządu Badania Wykroczeń Ekonomicznych V. Blinstrubas.

W Litewskim Banku Oszczędnościowym, wydziale obrotu papierami wartościowymi starszym inspektorem jest R. Kugis, który wziął od swej koleżanki K. Martiniene cały komplet wzoru emitowanych do obrotu litów i zawiódł swym rodzicom, zamieszkałym w Rosienach.

W Rosienach jego brat A. Kugis wziął 100-litowy banknot i zaniósł swym przyjaciołom, a ci poszli do sklepu.

Wzór banknotu 50 litów znalezione u ojca Kugisa. Dwa inne banknoty — 10 i 20 litów wczoraj nie były jeszcze znalezione.

W. Blinstrubas twierdzi, że w Banku Oszczędnościowym przeprowadzają się obecnie rewizje, toteż trudno powiedzieć, czy nie znikło więcej wzorów litów.

* Warto też wiedzieć, co się dzieje w tym sezonie w naszej przecudownej Połacie:

„W tym roku w nadzwyczaj ciche wieczory w Połacie na mola można spotkać zaledwie kilkunastu wczasowiczów. Odbudowano zaledwie 140 metrów mola, które w styczniu zburzył huragan. A dalej do zakrętu było mola i za nim — jedynie wystają z wody pale. Wczasowicze bardzo by chcieli mieć tę drogę w morze, ale odbudowę reliktu Połogi planuje się dopiero za 2-5 roku. Nowe molo, ogładane z brzegu, z lewej strony otoczone stare, postawione do zniszczenia żyłowi. Nowe molo również ma być drewniane, a utrzymywać je będą żelbetowe pale. Na budowę mola przeznaczono 2 mln rubli, następnie 300 mln, natomiast, a nie potrzeba, będzie litów — prawdopodobnie jeszcze nie obliczono. Rozpisano jedynie konkurs dla organizacji budowlanych i czeka się na propozycje z Zachodu. Pracę na wybrzeżu baltickim mają się rozpocząć tej jesieni. W tym sezonie w Połacie nie było widać Udzwoskiego całego świata zajął z turystów. Niedługo jednocześnie do Połogi zjeżdżają do 140 tys. osób. W tym roku na wybrzeżu upalnych dniach letnich widać miasta nie licząc na więcej niż 30-40 tys. Pieniądże, pieniądze, pieniądze — mówi Bronius Martinus — mer Połogi (...)

Przygotowała Krystyna ADAMOWICZ

Nowiny wileńskie

BALTICA ZNÓW NA LITWIE

Międzynarodowy festiwal folklorystyczny „Baltica-93” znów zawitał do Kraju Niemna. Pierwszą tego rodzaju imprezą zorganizowaną została na Litwie w roku 1987. Od tamtej tradycja przetrwała kolejno na Litwie, Łotwie, w Estonii. Swoją rolę w bieżącym świecie zadeklarowały zespoły folklorystyczne z Ameryki, Francji, Polski, Szwecji, Łotwy, Estonii, Rosji, Węgier, Grecji.

Festiwal rozpoczął się wczoraj w stolicy Litwy i potrwa do 11 lipca.

Objęcie swym zasięgiem nie tylko Wilno, ale też Rumsz-

ki i Połacie.

W Pałacu Pracowniczym Sztuki odbyło się otwarcie.

W Klubie Folklorystycznym. Dziś o godz. 10 w Katedrze — Msza święta. Wczoraj (godz. 19) odbył się koncert.

Wczoraj (godz. 19) odbył się koncert w Teatrze Dramatycznym, a o godz. 20 w Zimnym.

Wczoraj (godz. 19) odbył się koncert w Teatrze Dramatycznym, a o godz. 20 w Zimnym.

Wczoraj (godz. 19) odbył się koncert w Teatrze Dramatycznym, a o godz. 20 w Zimnym.

Wczoraj (godz. 19) odbył się koncert w Teatrze Dramatycznym, a o godz. 20 w Zimnym.

Wczoraj (godz. 19) odbył się koncert w Teatrze Dramatycznym, a o godz. 20 w Zimnym.

Wczoraj (godz. 19) odbył się koncert w Teatrze Dramatycznym, a o godz. 20 w Zimnym.

Wczoraj (godz. 19) odbył się koncert w Teatrze Dramatycznym, a o godz. 20 w Zimnym.

Wczoraj (godz. 19) odbył się koncert w Teatrze Dramatycznym, a o godz. 20 w Zimnym.

Wczoraj (godz. 19) odbył się koncert w Teatrze Dramatycznym, a o godz. 20 w Zimnym.

Wczoraj (godz. 19) odbył się koncert w Teatrze Dramatycznym, a o godz. 20 w Zimnym.

Wczoraj (godz. 19) odbył się koncert w Teatrze Dramatycznym, a o godz. 20 w Zimnym.

Wczoraj (godz. 19) odbył się koncert w Teatrze Dramatycznym, a o godz. 20 w Zimnym.

Wczoraj (godz. 19) odbył się koncert w Teatrze Dramatycznym, a o godz. 20 w Zimnym.

Wczoraj (godz. 19) odbył się koncert w Teatrze Dramatycznym, a o godz. 20 w Zimnym.

Wczoraj (godz. 19) odbył się koncert w Teatrze Dramatycznym, a o godz. 20 w Zimnym.

Wczoraj (godz. 19) odbył się koncert w Teatrze Dramatycznym, a o godz. 20 w Zimnym.

Wczoraj (godz. 19) odbył się koncert w Teatrze Dramatycznym, a o godz. 20 w Zimnym.

Wczoraj (godz. 19) odbył się koncert w Teatrze Dramatycznym, a o godz. 20 w Zimnym.

Wczoraj (godz. 19) odbył się koncert w Teatrze Dramatycznym, a o godz. 20 w Zimnym.

Wczoraj (godz. 19) odbył się koncert w Teatrze Dramatycznym, a o godz. 20 w Zimnym.

Wczoraj (godz. 19) odbył się koncert w Teatrze Dramatycznym, a o godz. 20 w Zimnym.

Wczoraj (godz. 19) odbył się koncert w Teatrze Dramatycznym, a o godz. 20 w Zimnym.

Wczoraj (godz. 19) odbył się koncert w Teatrze Dramatycznym, a o godz. 20 w Zimnym.

Wczoraj (godz. 19) odbył się koncert w Teatrze Dramatycznym, a o godz. 20 w Zimnym.

Wczoraj (godz. 19) odbył się koncert w Teatrze Dramatycznym, a o godz. 20 w Zimnym.

Wczoraj (godz. 19) odbył się koncert w Teatrze Dramatycznym, a o godz. 20 w Zimnym.

DO WYNAJĘCIA „FORDY”

I nie tylko te samochody można obecnie wynająć w Wilnie. W hotelu „Turistas” otwarte zostało przedstawicielstwo „AVIS” — jednej z największych samochodowych kompanii. Klienci mogą wynająć tu samochody firm „Toyota”, „Ford”, „Volvo”, placąc 32-80 dolarów za dobę, a za każdy przejechany kilometr — 0,32-0,80 dolara. Czy będą częściej — czas pokaże, ale firma „AVIS” jest pełna optymizmu i planuje otworzyć jeszcze jeden oddział wynajmu samochodów na lotnisku wileńskim.

OD MARZEŃ DO REALNOŚCI

— tak się nazywa pokaz, który jutro zostanie otwarty w Centrum Sztuki Współczesnej. Po raz pierwszy będziemy mieli możliwość zapoznać się z rzeźbami, rzeźbami i rzeźbami. Prezentują tu też swoje wyroby republiki baltickie.

FUNDUSZ ODRODZENIA SYNAGOGI

Uwzględniając prośbę społeczności Wilna oraz Towarzystwa Żydowskiego — o odbudowania części Starówki w obrębie ulicy Żydowskiej, gdzie kiedyś mieściła się Synagoga oraz dom Gao-

na, utworzono specjalny fundusz dla regeneracji tej parceli. Zostanie ona odbudowana według projektu, który opracowali Willy Gordon oraz Tala Zax, zwycięzcy konkursu architektów w roku 1989.

STOLECZNY DOM

Życie M. K. Ciurlionisa kojarzy nam się przede wszystkim z Druskiennikami, gdzie malarz żył i tworzył. Jednakże Wilno ma też związek z tym człowiekiem. Przy ul. Sawicza 11, gdzie na początku wieku mieszkał M. K. Ciurlionis, zdecydowano otworzyć dom jego imienia. Zostanie tu otworzone autentyczne wnętrze, urządzi się galerię obrazów, będą przebiegały konkursy jego imienia.

WSZYSTKO DLA REMONTU

Lato — okres nie tylko urlopow, ale też... remontów mieszkań. A to tym wiąże się bieżąca na sklepach w celu zdobycia niezbędnych materiałów. Obecnie mamy doskonałą okazję, by obejrzeć i nabyć najnowocześniejsze urządzenia, materiały, na międzynarodowej wystawie „Remont i sanitaria”, która dziś zostanie otwarta w Pałacu Sportu. Demonstruje tu swą produkcję około 60 firm z Niemiec, Rosji, Łotwy, Litwy i innych krajów. Ekspozycja potrwa do 11 lipca. Można tu też uzyskać konsultację fachowców z dziedziny stosowania tych materiałów.

Helena GLADKOWSKA

Dla udających się do Bydgoszczy

Informacja ta zapewne zainteresuje turystów udających się 17 lipca do Bydgoszczy, gdyż właśnie na ten dzień są wolne miejsca w autokarze. Wyruszy on z Wilna o godz. 6 rano i pojedzie

do Bydgoszczy przez Suwałki, Olsztyn.

Bardziej szczegółowych informacji można zasięgnąć w ZG ZPL, tel. 22-33-88 od godz. 9 do 17.

Inf. wł.

Przedsiębiorstwo personalne

ZATRUDNI

na stałe spawaczy-hydraulików, hydraulików.
Zwracać się: Vilnius, tel. 23-41-80.
(Zam. 2286)

UDZIELAM KONSULTACJI

w sprawie sprzedaży niku, palladu.
Vilnius, tel. 64-12-95, 64-16-37, wieczorem: 64-20-12.
(Zam. 2270)

MAM DO WYNAJĘCIA

1-pokojowe mieszkanie z telefonem i umeblowaniem.
Vilnius, tel. 61-33-48.
(Zam. 2298)

KUPIJEMY

czek inwestycyjne.
Zwracać się: Vilnius, ul. B. Radviailis 3-206, tel. (22) 61-40-75.
(Zam. 2267)

SPRZEDAJĘ

tureckie kurtki skórzane ze skrawków, wymiary 46-54 o różnych fasonach. 23-27 USD.
Vilnius, tel. 73-72-25, 75-71-85.
(Zam. 2293)

PO DOBRYM KURSIE KUPIJEMY CZEKI INWESTYCYJNE

Zwracać się: Vilnius, Zirmun 1d, pokój 5, tel. 75-82-78, od godz. 9 do 17.
(Zam. 2274)

Po DOBRYM KURSIE kupujemy

czeki inwestycyjne.
Zwracać się: Vilnius, Savanoriu 65a, pokój 202, tel. 65-38-56 od godz. 8.30 do 17.
(Zam. 2273)

DROGO SKUPIJEMY

czeki inwestycyjne, rozliczamy się od razu.
Zwracać się: Vilnius, Ligonines 6, tel. 22-10-24.
(Zam. 2282)

Kalendarium

* Środa (7.VII) jest 188 dniem 1993 r. Do końca roku 177 dni.
* Znak Zodiaku — Rak.
* Imieniny: Cyryla, Ernesty, Lucjana, Metodęgo.
* Wschód Słońca — 4.52, zachód — 21.55. Długość dnia 17 godz. 03 min.

Pogoda

Litewska Służba Hydrometeorologiczna przewiduje na 7 lipca zachmurzenie z przejaśnieniami, opady deszczu, wiatr północno-zachodni, umiarkowany. Temperatura 16-18 stopni.

W ciągu następnych dwóch dni krótkotrwale opady. Temperatura w nocy 7-12, w dzień 8 lipca 15-20, 9 lipca 18-23 stopnie.

Radio „Znaid Wilni”
Rozgłośnia radiowa

Radio „Znaid Wilni” codziennie nadaje programy z 73.34 FM. Programy informacyjne: od 6.00 do 7.00, 7.00-7.30, 7.30-8.00, 8.00-8.30, 8.30-9.00, 9.00-9.30, 9.30-10.00, 10.00-10.30, 10.30-11.00, 11.00-11.30, 11.30-12.00, 12.00-12.30, 12.30-13.00, 13.00-13.30, 13.30-14.00, 14.00-14.30, 14.30-15.00, 15.00-15.30, 15.30-16.00, 16.00-16.30, 16.30-17.00, 17.00-17.30, 17.30-18.00, 18.00-18.30, 18.30-19.00, 19.00-19.30, 19.30-20.00, 20.00-20.30, 20.30-21.00, 21.00-21.30, 21.30-22.00, 22.00-22.30, 22.30-23.00, 23.00-23.30, 23.30-24.00.

Telewizja

ŚRODA, 7 LIPCA

LTV

7.30 — Wiadomości z zagranicy. 8.30 — Program dla dzieci. 9.10 — Film z serii „Stary”. 18.00 — Wiadomości. 18.10 — Program dla dzieci. 18.50 — Wiadomości (w jęz. ros.). 19.00 — Koncert inauguracyjny międzynarodowego festiwalu folklorystycznego „Baltica-93”. 20.25 Stolica. 21.00 — Panorama. 21.30 — Program NTV. 22.30 — Koncert inauguracyjny międzynarodowego festiwalu folklorystycznego „Baltica-93”. Część 2.

Tele-3

11.00 — CNN news. 12.00 — Animation. 13.00 — Music. 13.25 — Film fab. „Wasiłisa Przypięta” (R). 14.35 — Science. 16.00 — MTV music. 17.00 — Animation. 18.00 — Discovery. 19.00 — Wiedzi (R). 19.25 — Film fab. „Santa Barbara” (R). 20.20 — Film dok. 20.30 — Program Baltickiej TV. 22.00 — Discovery. 23.00 — Music. 23.10 — Film fab. „Diplomatic Immunity”. 0.40 — Music.

Warszawa

13.00 — Wiadomości. 13.10 — Program dnia. 13.15 — „Zawód policjant” (2) — serial prod. USA. 14.15 — Jedyńka na niepodogó. 14.45 — Społeczne problemy współczesnej Europy. 15.00 — Twierdza Kraków — program dokumentalny. 15.30 — Szaleństwa medycyny. 15.40 — Tak jak w kinie. 15.55 — Portrety „Mistrz nieznan”. Rudolf IV — film dok. prod. austriackiej. 16.05 — Język angielski dla dzieci. 16.15 — „Książę Dukula” (8) — serial. 17.05 — Dla dzieci. „Królowa”. 17.50 — Muzyczna Jedyńka. 18.00 — Teleexpress. 18.20 — Kolej rzeczy — program publicystyczny. 19.20 — „Klinika w Szwarcwaldzie” — serial prod. niemieckiej. 19.45 — Kolej rzeczy (cd.). 20.00 —

Wieczorynka. 20.30 — Wiadomości. 21.15 — Studio sport. 22.10 — Koncert. 23.00 — Reportaż. 23.45 — Wiadomości. 24.00 — Muzyczna Jedyńka. 0.05 — Program publicystyczny. 0.45 — Gorąca linia. 1.00 — „Światła na mordercę” — film krym. prod. franc. 2.30 — To lubię jazz — Bogdan Kazułka. 3.00 — „Białe tango” (7) — serial TP.

Ostankino

4.55 — Program. 5.00 — Dziennik. 5.20 — Gimnastyka. 5.30 — Poranek. 7.45 — Firma gwarantuje. 8.00 — Dziennik. 8.20 — Film anim. 8.30 — Serial „Po prostu Maria”. 9.20 — Most handlowy. 9.50 — Film n.p. „Superucieczka”. Odc. 2. 10.20 — TV film fab. „Abecadło miłości”. Odc. 10. 10.50 — Express prasowy. 11.00 — Dziennik. 11.20 — Film fab. „Wyspa skarbow”. Odc. 2. 12.30 — Film anim. 12.40 — Film fab. „Matka” (2). 13.45 — Film dok. „Jabłko miłości”. 14.00 — Dziennik. 14.20 — Program. 14.25 — Rozmaitości. 15.10 — Notes. 15.15 — Film anim. „Łabędzie”. 15.30 — Film TV. „Prognostyka muzyczna”. 16.00 — Mówią między nami. 16.20 — Film anim. „Latający dom”. 16.50 — Technodrom. 17.00 — Dziennik. 17.20 — Program. 17.25 — Kanał Ostankino. 17.50 — O pogodzie. 17.55 — Serial „Po prostu Maria”. 18.45 — Miniatura. 19.00 — Wersja TV. 19.40 — Dobranocka. 19.55 — Reklama. 20.00 — Dziennik. 20.35 — Program. 20.40 — TV film fab. „Abecadło miłości” (11). 21.10 — Znajomości TV. 21.55 — Dziennik moskiewskiego festiwalu filmowego. 22.10 — Koncert międzynarodowego festiwalu muzycznego „Białe noce Sankt Petersburga”. Podczas przerwy Dziennik. 24.00 — Express prasowy. 0.10 — Kino i moda. 0.40 — Film n.p. „Superucieczka”. Odc. 2.

CZWARTEK, 8 LIPCA

LTV

7.30 — Wiadomości z zagranicy. 8.30 — Serial „Sąsiedzi”. 8.55 — Program dla dzieci. 18.00 — Wiadomości. 18.10 — Program dla dzieci. 18.50 — Wiadomości (jęz. ros.). 19.00 — Wiadomości BBC (w jęz. ang.). 19.30 — Koncert. 19.45 — Puls przedsiębiorczości. 20.15 — Wieczorynka. 21.00 — Panorama. 21.30 — Program kulturalno-artystyczny. 22.20 — Amerykański serial „Miasteczko Tween Peaks” (9). 23.15 — Wiadomości wieczorne.

Tele-3

11.00 — Film fab. „Santa Barbara” (R). 12.40 — CMT music. 13.00 — CNN news. 14.00 — Science. 16.00 — MTV music. 17.00 — Animation. 18.00 — Discovery. 19.00 — Wiedzi (R). 19.25 — „Santa Barbara” (R). 20.15 — W świecie auto. i motocykli. 20.50 — Informacja Tele-3. 21.00 — 911. 21.30 — Film dok. „Brytania od wewnątrz”. 22.00 — Discovery. 23.00 — Film „Orvot”. 0.35 — Music.

Warszawa

13.00 — Wiadomości. 13.10 — Program dnia. 13.15 — „Klub Paradise” (11) — serial prod. USA. 14.15 — Jedyńka na niepodogó. 14.35 — „Błotniaki” — film przyrodniczy. 15.20 — „Brodnicki park krajoznawczy” — film przyrodniczy. 15.50 — „Małpy” (5) — serial przyrodniczy prod. australijskiej. 16.15 — „Książę Dukula” (9) — serial. 17.05 — Dla dzieci: Gdzie jest skarby? 17.50 — Muzyczna Jedyńka. 18.00 — Teleexpress. 18.20 — Muzy pod gruszą — program kulturalno-artystyczny. 19.00 — Największe wydarzenie XX wieku: „De Gaulle” (2-ost.) — serial dok. prod. francuskiej. 19.30 — Muzy pod gruszą (cd.). 20.00 — Wieczorynka. 20.30 — Wiadomości. 21.15 — „Klub Paradise” (11) — serial prod. USA. 22.10 — Tylko w Jedyńce. 22.55 — Koncert zarejestrowany w Teatrze Żydowskim w Warszawie. 23.25 — Co nowego? — Andrzej Rybiński. 23.45 — Wiadomości gospodarcze. 0.05 — Muzyczna Jedyńka. 0.10 — „Ciężność i cięsz pokonam” film dok. 0.40 — Gorąca linia. 0.50 — Wiech na dobranoc. 1.00 — „Och, Karol!” — komedia prod. polskiej. 1.35 — To lubię. 3.00 — „Kontrakt Kaltenbacha” (2) — serial prod. niemiecko-włoskiej.

Ostankino

4.55 — Program. 5.00 — Dziennik. 5.20 — Gimnastyka. 5.30 — Poranek. 7.45 — Firma gwarantuje. 8.00 — Dziennik. 8.20 — Filmy anim. 8.40 — Serial „Po prostu Maria”. 9.25 — Zaginiona ekspedycja. 10.05 —

Podróże komercyjne!

Do Polski — 15, 20, 22, 26 lipca;
na Węgry — jeden raz na miesiąc.
Zwracać się: Vilnius, tel. 61-31-06, 61-31-67.

(Zam. 2249)

Organizujemy

podróż do miast polskich: Kętrzyn, Szczecin i Elku. Przejazd poza kolejką.
Zwracać się na telefony w Wilnie: 42-64-63, 56-49-56.

(Zam. 2296)

Panie i Panowie!

WASZE CZĘKI INWESTYCYJNE,
STARANIA „ENERGOLITY”,
WASZE AKCJE I DYWIDENDY!

„ENERGOLITA” W DALSZYM
CIĄGU ZWIĘKSZA
KAPITAŁ ZAKŁADOWY

Po zarejestrowaniu swego folde-
ru w Litewskiej Komisji Papierów
Wartościowych „Energolita”
kontynuuje subskrypcję akcji.
„Energolita” zainwestowała już
swoje środki w 19 prywatyzowa-
nych przedsiębiorstwach przemys-
łych, budowlanych i komercyj-
nych republik.

Nasza dewiza: niedużo, ale dobrze!

Akcje „Energolity”
sprzedaje się wyłącznie za
czeki inwestycyjne; za
czeki inwestycyjne i pie-
niądze: tylko za pieniądze.
Cena nominalna akcji —
500, sprzedaży — 550
Nasze konto inw. 710204,
bank „Hermis”,
kod 260101730

KONSULTANCI I AGENCI
„ENERGITY” W WILNIE:

Adres	Tel.
Zalgiris 90—530	73-35-26
Lukiskų 5—411	22-48-61
Algirdo 19—402	63-22-09
Raigysios 15—108	26-25-62
Basanavičiaus 29a—34	65-01-61
Zalgiris 90—321	73-25-43

Do Pańskich usług
nasz agenci:

Vilnius:
76-66-92; 42-13-70;
74-23-25, 22-01-44
Alytus:
3-77-36; 3-42-51;
6-06-94; 6-96-17;
5-42-85; 6-03-84;
6-92-92; 5-42-85
Anykščiai:
Lazdijai:
5-13-21; 5-72-61;
5-82-65; 4-36-98
Moletai:
4-47-19; 4-44-11
Panevėžys:
6-86-75; 6-57-29;
6-13-87; 6-40-10
Prienai:
4-56-18
Radviškis:
5-22-45; 5-64-56
Salcininkai:
5-19-13; 5-17-48
Sirvintos:
5-15-62; 5-27-00

Kaunas:
20-92-21; 73-64-62
Kėdainiai:
3-91-44; 5-05-39;
5-36-10; 5-32-07;
3-92-71
Klaipėda:
1-19-19; 5-80-05;
5-61-17; 5-67-63;
9-82-74
Lazdijai:
5-13-21; 5-72-61;
5-82-65; 4-36-98
Moletai:
4-47-19; 4-44-11
Panevėžys:
6-86-75; 6-57-29;
6-13-87; 6-40-10
Prienai:
4-56-18
Radviškis:
5-22-45; 5-64-56
Salcininkai:
5-19-13; 5-17-48
Sirvintos:
5-15-62; 5-27-00

5-12-64
Svenčionys:
5-27-14; 5-18-38;
5-10-53; 3-14-43
Trakai:
5-11-06; 3-67-87;
6-57-50
Ukmergė:
5-20-51
Varėna:
5-28-21; 5-72-61;
5-12-50; 5-31-64
Viasginas:
3-21-65; 3-47-60
Zarasai:
5-11-34; 5-29-23;
10-10-62; 5-21-11
Ponadto
akcje
„Energolity”
sprzedaje się
w sali operacyjnej
Wileńskiego
Poczty Głównej
od godz. 10 do 19
(Zam. 2300)

DOMUS
OPTIMA

FIRMA
HANDLU
NIERUCHOMOŚCIAMI

Vilnius, A. Jakšto (był. Komunary) 8/10, nr. 8,
tel.: Nr 22 33 61, 22 32 26
Kaunas, Laisvės al. 74-3, tel.: nr (8-27) 22 58 30

Prosimy zwracać się -
wykonamy.

Wszystkie
operacje z
nieruchomościami.

Bezpłatnie przyjmujemy zamówienia
w Państwa
mieszkanu i w odpowiednim
dla Państwa czasie.

To nie jest nowa firma. Jest to ten sam
znany i stary Wasz partner.

KURIER
Wileński

Dziennik społeczno-polityczny
Sejmu i Rządu Republiki Litew-
skiej. Ukazuje się od 1 lipca
1953 r.

Nasz adres:
Laisvės pr. 60,
2044, Vilnius
Lietuvos Respublika

Kod 67218

Cena 10 ct

W Polsce — 1000 zł.

Zam. 2114

Nr rejestracji — 322.

Drukuję Państwowe

Przedsiębiorstwo „Spauda”

TELEFONY: Redaktor — 42-79-01, zastępcy redaktora —
42-79-04, 42-79-48, sekretarz odpowiedzialny — 42-79-49.

Działy: państwa i samorządu terenowego — 42-78-63, ekono-
miczny — 42-78-54, etyki, rodziny i prawa — 42-79-64, prawni-
42-75-76, szkolnictwa i młodzieży — 42-79-73, 42-69-86, życia
politycznego — 42-78-81, życia wsi — 42-79-68, 42-78-90, stolec-
ny oraz aktualności — 42-79-77, handlu, usług i komunikacji —
42-79-56, literatury i sztuki — 42-79-88, telefonów i sportu —
42-90-63, listów — 42-69-65, komercyjny oraz organizacyjny —
42-72-70, korespondenci: na rejon wileński — 42-78-90,
45-03-95, sołecki — 52-780, święciański — 44-21-46, trocki i
szyrwiński — 62-42-67, fotokorespondenci — 42-90-81, tłumacze
— 42-90-60, 42-72-71, stylści — 42-72-92, maszyniści — 42-77-72.

Redaktor Zbigniew BALCEWICZ

Usługi XERO — powielanie dowo-
dów dokumentów — pr. Laisvės
11 piętro, pokój 1102. Czynne od 8
do 17.00 w dnach pracy, tel. 42-79-56

Biuro ogłoszeń i reklamy — pr. Laisvės
60, 11 piętro, pokój nr 1114
telefon — 42-69-63.